

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE**

**KLASA: 012-04/17-01/01
URBROJ: 543-01-08-01-17-23
Zagreb, 24. srpnja 2017.**

Na temelju članka 66. stavka 4. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, broj 82/15), donosim

O D L U K U

**o donošenju Programa osposobljavanja vatrogasnih zapovjednika
za vođenje i zapovijedanje na vatrogasnim intervencijama – III. razina**

I.

Donosi se Program osposobljavanja vatrogasnih zapovjednika za vođenje i zapovijedanje na vatrogasnim intervencijama – III. razina.

II.

Program osposobljavanja iz točke I. sastavni je dio ove Odluke.

III.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

RAVNATELJ
dr. sc. Dragan Lozanić

DOSTAVITI (elektroničkom poštom):

- Učilištu vatrogastva, zaštite i spašavanja
- Sektorima, svima
- PUZS-ima, svima
- pismohrani – ovdje

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

**PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA VATROGASNIH
ZAPOVJEDNIKA ZA VOĐENJE I
ZAPOVIJEDANJE NA VATROGASNIM
INTERVENCIJAMA – III. RAZINA**

Zagreb, srpanj 2017.

1. OPĆI PODACI O PROGRAMU

1.1. NAZIV PROGRAMA

Program osposobljavanja vatrogasnih zapovjednika za vođenje i zapovijedanje na vatrogasnim intervencijama – III. razina

1.2. OBRAZOVNI SEKTOR

Osobne, usluge zaštite i druge usluge

1.3. TRAJANJE PROGRAMA: 30 sati

1.4. OPRAVDANOST DONOŠENJA PROGRAMA

Potreba osposobljavanja zapovjednika za zapovijedanje vatrogasnim postrojbama na intervencijama te usvajanje specifičnih znanja i vještina pravilnog vođenja, sukladno karakteristikama događaja i situacije na terenu.

1.5. UVJETI UPISA

Položen Program osposobljavanja vatrogasnih zapovjednika za vođenje i zapovijedanje na vatrogasnim intervencijama – II. razina

1.6. RADNO OKRUŽENJE I UVJETI RADA

- rad na otvorenom i zatvorenom prostoru u svim vremenskim uvjetima
- smjenski rad
- poslovi s posebnim uvjetima rada

2. KOMPETENCIJE KOJE POLAZNIK STJEČE ZAVRŠETKOM PROGRAMA

- primijeniti odgovarajuće procedure kod vođenja i zapovijedanja na vatrogasnim intervencijama snagama veličine Vatrogasne satnije (Vatrogasna satnija je formacija koju sačinjavaju 2-4 Vatrogasna voda)
- upravljati informacijama i sredstvima pri radu vatrogasnog stožera

3. TRAJANJE PROGRAMA I NAČIN IZVOĐENJA

Programom je predviđeno četverodnevno osposobljavanje u trajanju od 30 sati. Druga razina obuhvaća usvajanje znanja i vještina u provođenju procedura koje omogućuju vođenje na intervenciji snagama veličine Vatrogasne satnije.

Osposobljavanje se provodi u grupama do 12 polaznika. Prvi dan provode se teorijska predavanja, drugi i treći dan uvježbavanje kroz praktične vježbe, a četvrti dan je završna vježba kroz koju se ocjenjuju polaznici.

U praktičnom dijelu osposobljavanja na svakih 6 polaznika potrebno je osigurati jednog instruktora. Praktični dio za III. razinu izvodi se kroz kabinetske vježbe.

4. NASTAVNI PLAN I PROGRAM

4.1. NASTAVNI PLAN

Red. broj	Nastavne cjeline – III. razina	Broj sati		Ukupno
		T	P	
1.	Ponavljanje stečenih znanja s II. razine	2	5	7
2.	Prošireni zapovjedni okvir	2	5	7
3.	Vatrogasni stožer	4	6	10
5.	Završna vježba III. razine	0	6	6
	UKUPNO:	8	22	30

4.2. NASTAVNI PROGRAM

4.2.1. CJELINA: Ponavljanje stečenih znanja s I. i II. razine

TEMA	SADRŽAJ	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Ponavljanje elemenata vođenja i zapovijedanja II. razine Programa	<p>Ponoviti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • općeniti algoritam tijekom intervencije • zakonske odredbe koje se odnose na vođenje i zapovijedanje na intervenciji • zapovijed za pripremu snaga i tehnike • zapovijed za pokretanje snaga i tehnike • analizu zone intervencije • procjenu rizika i odrediti prioritete • operativne zone intervencije i neposredne reakcije • dolaznu, ambijentalnu i izvještajnu poruku 	<p>Opisati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • općeniti algoritam tijekom intervencije • zakonske odredbe koje se odnose na vođenje i zapovijedanje na intervenciji • zapovjedni okvir i njegovu namjenu • izdvojeno zapovjedno mjesto <p>Napraviti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapovijed za pripremu snaga i tehnike • zapovijed za pokretanje snaga i tehnike • analizu zone intervencije • procjenu rizika i odrediti prioritete • operativne zone intervencije i neposredne reakcije • dolaznu, ambijentalnu i izvještajnu poruku • zapovjedni okvir • GPTS • sektorizaciju i plan radio veze • izdvojeno zapovjedno mjesto 	T-2 P-5
<p>Metode rada: usmeno izlaganje uz ppt prezentaciju, metoda razgovora (monološka i dijaloška)</p> <p>Oblici rada: frontalni, skupni, individualni, rad u grupama</p>			
<p>Materijalni uvjeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klasična učionica s PC + LCD projektorom, ploča s priborom za crtanje i pisanje - virtualni 3D simulator - UVI (upravljanje vatrogasnim intervencijama) - NICS (Next Generation Incident Command System) - ZEOS (Zemljopisno obavijesni sustav) 			

Kadrovski uvjeti:

Nastavu može izvoditi osoba koja ima Uvjerenje Učilišta vatrogastva, zaštite i spašavanja za voditelja programa - instruktora za osposobljavanje vatrogasnih zapovjednika za vođenje i zapovijedanje na vatrogasnim intervencijama. Voditelj programa – instruktor je obavezan tijekom tri godine održati jedno predavanje na stručnom skupu (u području zaštite od požara) što se dokazuje Uvjerenjem o sudjelovanju ili objavljenim radom. Voditelj programa – instruktor mora imati iskustvo od najmanje 5 godina na zapovjednom mjestu.

Literatura i drugi izvori znanja za polaznike:

1. Coleman, J. (2010.) „Incident Management For the Street-Smart Fire Officer“, PennWell Corporation
2. Coleman, R. J. (2003.) „The fire chief's handbook“, PennWell Corporation
3. Okray, R. (2004.) „Crew Resource Management for the Fire Service“, PennWell Corporation
4. Szabo, N. (2012.) „Osnove rukovođenja vatrogasnim intervencijama“, Hrvatska vatrogasna zajednica
5. Teie, W. (2010.) „Leadership for the Wildland Fire Officer“, Deer Valley Press
6. Ward, M. (2015.) „Fire Officer Principles and Practice“, Jones and Bartiett Learnig, NFPA, IAFC

4.2.2. CJELINA: Prošireni zapovjedni okvir

TEMA	SADRŽAJ	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Prošireni zapovjedni okvir	Namjena proširenog zapovjednog okvira	Opisati namjenu i elemente proširenog zapovjednog okvira Napraviti prošireni zapovjedni okvir na vježbovnim primjerima iz prakse Usporediti elemente proširenog zapovjednog okvira u različitim situacijama na terenu	T-2 P-5
	Elementi proširenog zapovjednog okvira: Situacija Predviđanje Cilj Ideja taktičkog nastupa Izvršenje / Sektorizacija Logistika Zapovijed		

Metode rada: usmeno izlaganje uz ppt prezentaciju, metoda razgovora (monološka i dijaloška)

Oblici rada: frontalni, skupni, individualni, rad u grupama

Materijalni uvjeti:

- klasična učionica s PC + LCD projektorom, ploča s priborom za crtanje i pisanje
- virtualni 3D simulator

- UVI (upravljanje vatrogasnim intervencijama)
- NICS (Next Generation Incident Command System)
- ZEOS (Zemljopisno obavijesni sustav)

Kadrovski uvjeti:

Nastavu može izvoditi osoba koja ima Uvjerenje Učilišta vatrogastva, zaštite i spašavanja za voditelja programa - instruktora za osposobljavanje vatrogasnih zapovjednika za vođenje i zapovijedanje na vatrogasnim intervencijama. Voditelj programa – instruktor je obvezan tijekom tri godine održati jedno predavanje na stručnom skupu (u području zaštite od požara) što se dokazuje Uvjerenjem o sudjelovanju ili objavljenim radom. Voditelj programa – instruktor mora imati iskustvo od najmanje 5 godina na zapovjednom mjestu.

Literatura i drugi izvori znanja za polaznike:

1. Coleman, J. (2010.) „Incident Management For the Street-Smart Fire Officer“, PennWell Corporation
2. Coleman, R. J. (2003.) „The fire chief's handbook“, PennWell Corporation
3. Okray, R. (2004.) „Crew Resource Management for the Fire Service“, PennWell Corporation
4. Szabo, N. (2012.) „Osnove rukovođenja vatrogasnim intervencijama“, Hrvatska vatrogasna zajednica
5. Teie, W. (2010.) „Leadership for the Wildland Fire Officer“, Deer Valley Press
6. Ward, M. (2015.) „Fire Officer Principles and Practice“, Jones and Bartlett Learnig, NFPA, IAFC

4.2.3. CJELINA: Vatrogasni stožer

TEMA	SADRŽAJ	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Vatrogasni stožer	<p>Namjena Vatrogasnog stožera</p> <p>Organizacija Vatrogasnog stožera</p> <p>Osooblje Vatrogasnog stožera:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapovjednik • pomoćnik zapovjednika • časnik za informacije • časnik za sredstva • časnik za predviđanje • časnik za logistiku • časnik za sigurnost • časnik za komunikacije 	<p>Opisati namjenu Vatrogasnog stožera</p> <p>Organizirati Vatrogasni stožer na vježbovnim primjerima</p> <p>Opisati zadaće osoblja Vatrogasnog stožera</p> <p>Demonstrirati zadaće osoblja Vatrogasnog stožera na vježbovnim primjerima</p>	<p>T-4</p> <p>P-6</p>

	Uloge i zadaće osoblja Vatrogasnog stožera		
<p>Metode rada: usmeno izlaganje uz ppt prezentaciju, metoda razgovora (monološka i dijaloška)</p> <p>Oblici rada: frontalni, skupni, individualni, rad u grupama</p>			
<p>Materijalni uvjeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klasična učionica s PC + LCD projektorom, ploča s priborom za crtanje i pisanje - virtualni 3D simulator - UVI (upravljanje vatrogasnim intervencijama) - NICS (Next Generation Incident Command System) - ZEOS (Zemljopisno obavijesni sustav) 			
<p>Kadrovski uvjeti:</p> <p>Nastavu može izvoditi osoba koja ima Uvjerenje Učilišta vatrogastva, zaštite i spašavanja za voditelja programa - instruktora za osposobljavanje vatrogasnih zapovjednika za vođenje i zapovijedanje na vatrogasnim intervencijama. Voditelj programa – instruktor je obvezan tijekom tri godine održati jedno predavanje na stručnom skupu (u području zaštite od požara) što se dokazuje Uvjerenjem o sudjelovanju ili objavljenim radom. Voditelj programa – instruktor mora imati iskustvo od najmanje 5 godina na zapovjednom mjestu.</p>			
<p>Literatura i drugi izvori znanja za polaznike:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Coleman, J. (2010.) „Incident Management For the Street-Smart Fire Officer“, PennWell Corporation 2. Coleman, R. J. (2003.) „The fire chief’s handbook“, PennWell Corporation 3. Okray, R. (2004.) „Crew Resource Management for the Fire Service“, PennWell Corporation 4. Szabo, N. (2012.) „Osnove rukovođenja vatrogasnim intervencijama“, Hrvatska vatrogasna zajednica 5. Teie, W. (2010.) „Leadership for the Wildland Fire Officer“, Deer Valley Press 6. Ward, M. (2015.) „Fire Officer Principles and Practice“, Jones and Bartiett Learnig, NFPA, IAFC 			

4.2.4. CJELINA: Završna vježba III. razine

TEMA	SADRŽAJ	ISHODI UČENJA	BROJ SATI
Završna vježba III. razine	Procjena usvojenosti gradiva I., II. i III. razine Programa na vježbovnim primjerima iz prakse	<p>Opisati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • općeniti algoritam tijeka intervencije • zakonske odredbe koje se odnose na vođenje i zapovijedanje na intervenciji • zapovjedni okvir i njegovu namjenu • prošireni zapovjedni okvir i njegovu namjenu • izdvojeno zapovjedno mjesto • Vatrogasni stožer <p>Napraviti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapovijed za pripremu snaga i tehnike • zapovijed za pokretanje snaga i tehnike • analizu zone intervencije • procjenu rizika i odrediti prioritete • operativne zone intervencije i neposredne reakcije • dolaznu, ambijentalnu i izvještajnu poruku • zapovjedni okvir • prošireni zapovjedni okvir • GPTS • sektorizaciju i plan radio veze • izdvojeno zapovjedno mjesto • Vatrogasni stožer <p>Demonstrirati</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadaće članova Vatrogasnog stožera 	P-6
<p>Metode rada: usmeno izlaganje uz ppt prezentaciju, metoda razgovora (monološka i dijaloška)</p>			
<p>Oblici rada: frontalni, skupni, individualni, rad u grupama</p>			
<p>Materijalni uvjeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klasična učionica s PC + LCD projektorom, ploča s priborom za crtanje i pisanje - virtualni 3D simulator - UVI (upravljanje vatrogasnim intervencijama) - NICS (Next Generation Incident Command System) - ZEOS (Zemljopisno obavijesni sustav) 			

Kadrovski uvjeti:

Nastavu može izvoditi osoba koja ima Uvjerenje Učilišta vatrogastva, zaštite i spašavanja za voditelja programa - instruktora za osposobljavanje vatrogasnih zapovjednika za vođenje i zapovijedanje na vatrogasnim intervencijama. Voditelj programa – instruktor je obvezan tijekom tri godine održati jedno predavanje na stručnom skupu (u području zaštite od požara) što se dokazuje Uvjerenjem o sudjelovanju ili objavljenim radom. Voditelj programa – instruktor mora imati iskustvo od najmanje 5 godina na zapovjednom mjestu.

Literatura i drugi izvori znanja za polaznike:

1. Coleman, J. (2010.) „Incident Management For the Street-Smart Fire Officer“, PennWell Corporation
2. Coleman, R. J. (2003.) „The fire chief's handbook“, PennWell Corporation
3. Okray, R. (2004.) „Crew Resource Management for the Fire Service“, PennWell Corporation
4. Szabo, N. (2012.) „Osnove rukovođenja vatrogasnim intervencijama“, Hrvatska vatrogasna zajednica
5. Teie, W. (2010.) „Leadership for the Wildland Fire Officer“, Deer Valley Press
6. Ward, M. (2015.) „Fire Officer Principles and Practice“, Jones and Bartiett Learnig, NFPA, IAFC

5. PROVJERA ZNANJA

Ispitu završne provjere moraju pristupiti svi polaznici osposobljavanja. Na ispitu završne provjere ocjenjuju se stručna i teorijska znanja te vještine i sposobnosti polaznika koje su stekli u Programu osposobljavanja. Ispit završne provjere provodi se za svaku razinu Programa osposobljavanja zasebno.

Ispit provjere provodi se pred Ispitnim povjerenstvom koje ima predsjednika i dva (2) člana. Predsjednik Povjerenstva je ujedno i voditelj Programa osposobljavanja, a članovi se odabiru iz redova vježbatelja.

Ispit se provodi u obliku praktične provjere izvođenjem završne vježbe. Za III. razinu Programa osposobljavanja završna vježba je kabinetskog tipa gdje se polazniku zadaje praktična zadaća koju utvrđuje Ispitno povjerenstvo na prijedlog voditelja Programa osposobljavanja u skladu s nastavnim planom i programom praktičnog dijela nastave.

Praktični dio ispita provodi se pojedinačno i skupno.

U praktičnom dijelu ispita polaznik samostalno izvodi određene radnje, tehnike ili njihove dijelove prema zahtjevu Ispitnog povjerenstva.

5.1. OCJENJIVANJE POLAZNIKA

Rad polaznika prati se putem ocjenjivačke liste i ocjenjuje sa:

1. - **nije položio**: polaznik radi pogrešno ne primjećuje svoje pogreške, ne provjerava
2. - **položio**: polaznik radi besprijekorno, radi pravilno i provjerava rad, radi nesigurno, ali tehnički ispravno, napravljenu pogrešku primjećuje i ispravlja.

Praktičnu zadaću polaznik mora izvršiti u realnom vremenu.

5.2. POPRAVNI ISPITI

Popravne ispite polaznik Programa osposobljavanja ima pravo polagati tri puta, a u slučaju neuspjeha ponovno se upućuje na predmetno osposobljavanje.

Popravni ispiti polažu se u roku koji ne može biti kraći od 15 dana niti duži od 60 dana od dana polaganja ispita na kojem je polaznik ocijenjen ocjenom **nije položio**.

O ispitu završne provjere vodi se Zapisnik.

6. EVIDENCIJA

Učilište vatrogastva, zaštite i spašavanja je dužno voditi evidenciju o izdanim Uvjerenjima – Matičnu knjigu polaznika osposobljavanja.

Evidencija se može voditi ručno ili u elektronskom obliku.

Evidencija se čuva trajno u arhivi Učilišta vatrogastva, zaštite i spašavanja.

Matična knjiga polaznika sadrži: podatke o matičnoj knjizi (redni broj matične knjige, naznaka i podatak o matičnim brojevima i razdoblju koje knjiga obuhvaća, ime, prezime i potpis odgovorne osobe u vrijeme početka vođenja knjige i u vrijeme završetka vođenja knjige), opće podatke o ustanovi (naziv i sjedište ustanove, naziv županije, oznaka za mjesto pečata škole), matični broj polaznika, osobne podatke o polazniku (prezime i ime polaznika, dan, mjesec,

godina, mjesto i država rođenja, državljanstvo, spol, osobni identifikacijski broj (OIB), adresa stanovanja polaznika, ime roditelja), datum upisa u Program osposobljavanja, trajanje Programa osposobljavanja, naziv Programa osposobljavanja u koji se upisuje, temelj upisa, popis nastavnih predmeta, sadržaja ili stupnjeva i uspjeh polaznika, podatke o izdanim ispravama (naziv isprave, naziv i vrsta programa obrazovanja, klasifikacijska oznaka – klasa, urbroj i datum izdavanja), ime i prezime i vlastoručni potpis voditelja programa obrazovanja (obrazovne skupine), podatke o izdavanju prijepisa podataka iz matične knjige (razlozi izdavanja, datum izdavanja i potpis odgovorne osobe), upute o obveznom i jedinstvenom načinu vođenja knjige.

7. UVJERENJE

Vatrogasnom zapovjedniku koji završi ovaj Program osposobljavanja izdaje se Uvjerenje o uspješno završenom osposobljavanju za vatrogasnog zapovjednika za vođenje i zapovijedanje na intervencijama - III. razina.

8. PRILOG

1. Prijavnica-upisnica za Program osposobljavanja
2. Prijavnica za završnu provjeru
3. Zapisnik o ispitu završne provjere
4. Uvjerenje

**DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE
UČILIŠTE VATROGASTVA, ZAŠTITE I SPAŠAVANJA**

PRIJAVNICA – UPISNICA

NAZIV PROGRAMA OSPOSOBLJAVANJA:

PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA VATROGASNIH ZAPOVJEDNIKA ZA VOĐENJE I
ZAPOVIJEDANJE NA VATROGASNIM INTERVENCIJAMA – III. RAZINA

PODACI O POLAZNIKU:

IME I PREZIME:	Spol:	M	Ž
OIB:			
IME RODITELJA:			
DAN, MJESEC I GODINA ROĐENJA:			
MJESTO I DRŽAVA ROĐENJA:			
DRŽAVLJANSTVO:			
ADRESA STANOVANJA:			
Telefon:	e-mail:		
TEMELJ UPISA U PROGRAM:			
ZANIMANJE/ZVANJE			

U _____, dana _____

Vlastoručni potpis

(ime i prezime polaznika)

(adresa stanovanja)

**DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE
UČILIŠTE VATROGASTVA, ZAŠTITE I SPAŠAVANJE**

PRIJAVNICA ZA ZAVRŠNU PROVJERU

(naziv programa osposobljavanja)

Zagrebu _____

(datum prijave)

Potpis polaznika

ZAPISNIK O ISPITU ZAVRŠNE PROVJERE

(ime i prezime polaznika)

(naziv programa osposobljavanja)

Datum polaganja: _____

Pismena provjera:	
Postignuti broj bodova u postocima:	POLOŽIO-LA/NIJE POLOŽIO-LA
Praktična provjera:	POLOŽIO-LA/NIJE POLOŽIO-LA
ZAKLJUČNA OCJENA	POLOŽIO-LA/NIJE POLOŽIO-LA

NAPOMENA:

Članovi Povjerenstva:

Predsjednik Povjerenstva:

1. _____

2. _____

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

UVJERENJE

**O ZAVRŠENOM OSPOSOBLJAVANJU VATROGASNIH ZAPOVJEDNIKA ZA
VOĐENJE I ZAPOVIJEDANJE NA VATROGASNIM INTERVENCIJAMA – III.
RAZINA**

					M/Ž
	(ime i prezime)				(spol)
datum rođenja		godine, mjesto rođenja			
država rođenja		državljanstvo			

završio je

**Program osposobljavanja vatrogasnih zapovjednika za vođenje i zapovijedanje
na vatrogasnim intervencijama – III. razina**

KLASA:

URBROJ:

U Zagrebu,

NAČELNIK/CA

Odluka ravnatelja Državne uprave o donošenju Programa osposobljavanja vatrogasnih zapovjednika za vođenje i zapovijedanje na vatrogasnim intervencijama – III. razina, KLASA: 012-04/17-01/01, URBROJ: 543-01-08-01-17-23 od 24. srpnja 2017. godine